

บทคัดย่อ

การสำรวจแนวโน้มเศรษฐกิจมหภาคและตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจที่สำคัญจากมุมมองของตลาดการเงินไทยจัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้มเศรษฐกิจมหภาคของไทย ได้แก่ อัตราการขยายตัวเศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้อ และอื่น ๆ ตลอดจนผลการพยากรณ์ตัวชี้วัดที่สำคัญต่าง ๆ เช่น อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ซึ่งเป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจจากสาธารณชน โดยทั่วไป

การสำรวจจัดทำขึ้น 3 ครั้งในปี 2551 โดยครั้งแรกระหว่างช่วงเวลาเดือนมีนาคม ถึง เมษายน 2551 (ไตรมาสที่ 2/2551) ครั้งที่ 2 จัดทำขึ้นระหว่างเดือนสิงหาคม ถึงกันยายน 2551 (ไตรมาสที่ 3/2551) และครั้งที่ 3 ในช่วงเดือนพฤศจิกายน ถึงธันวาคม 2551 (ไตรมาสที่ 4/2551) โดยครอบคลุมผู้เชี่ยวชาญทั้งสิ้น 32 คน จาก 24 หน่วยงาน โดยผลที่ได้จากการสำรวจได้แก่ ตัวเลขค่าเฉลี่ยการประมาณการ NIDA Consensus จากผู้เชี่ยวชาญ 3 กลุ่ม ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญจากฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยของสถาบันการเงิน (NIDA Consensus - C1) ผู้เชี่ยวชาญจากฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยของหน่วยงานราชการ มหาวิทยาลัย และสถาบันวิจัยอิสระ (NIDA Consensus - C2) และผู้เชี่ยวชาญจากฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการซื้อ-ขายในตลาดการเงินของสถาบันการเงิน (NIDA Consensus - C3)

จากการสำรวจพบว่าผลการพยากรณ์แต่ละกลุ่มไม่มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนในแง่ของความแม่นยำในการพยากรณ์ โดยความแม่นยำจะแตกต่างกันออกไปในแต่ละตัวแปรและแต่ละช่วงเวลาของการพยากรณ์ เมื่อวิเคราะห์ความไม่แม่นยำของการพยากรณ์ที่จัดทำขึ้นในไตรมาสที่ 3/2551 โดยหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษาและองค์กรวิชาการอิสระ โดยเปรียบเทียบกับการพยากรณ์ที่จัดทำโดยผู้เชี่ยวชาญในสถาบันการเงินจะมีความเกี่ยวข้องกับการอ้างอิงดัชนีชี้หน้าที่แตกต่างกันในแต่ละกลุ่ม โดยกลุ่มที่อ้างอิงดัชนีชี้หน้าจากต่างประเทศจะมีความแม่นยำในการพยากรณ์ที่สูงกว่า และมีการปรับเปลี่ยนผลการพยากรณ์ได้รวดเร็วกว่าเนื่องจากข้อมูลดัชนีชี้หน้าในต่างประเทศจะมีความหลากหลายกว่าในประเทศไทยและมีการเผยแพร่ข้อมูลที่เร็วกว่า ทำให้สามารถประเมินทิศทางและแนวโน้มเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ความสามารถในการปรับเปลี่ยนค่าพยากรณ์ได้รวดเร็วดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเนื่องจากขนาดของตัวแบบขนาดเล็กที่ใช้ยังมีผลต่อความแม่นยำในการพยากรณ์ในไตรมาสที่ 3/2551 แต่พิจารณาการพยากรณ์ที่จัดทำขึ้นในไตรมาสที่ 4/2551 หน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษาและองค์กรวิชาการอิสระจะมีความแม่นยำในการพยากรณ์ที่มากขึ้น โดยเปรียบเทียบกับการพยากรณ์ที่จัดทำขึ้นในไตรมาสที่ 3/2551 เนื่องจากตัวเลขทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศมี

การประกาศออกมาอย่างต่อเนื่องในช่วงนั้น โดยเฉพาะตัวเลขนำเข้าสินค้ารวมของโลกที่ลดลงอย่างรวดเร็วตั้งแต่ช่วงเดือนกันยายน-ตุลาคม 2551 ทำให้สามารถนำข้อมูลเหล่านี้มาใช้ในการปรับการพยากรณ์ ดังนั้นจะเห็นว่าเมื่อมีข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันเศรษฐกิจมหภาคที่สำคัญ ๆ อย่างครบถ้วนการใช้ตัวแบบเศรษฐกิจมหภาคขนาดใหญ่จะสามารถประมาณการแนวโน้มเศรษฐกิจได้อย่างแม่นยำมากขึ้น

เมื่อพิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในการพยากรณ์จะพบว่า การใช้ตัวแบบเศรษฐกิจมหภาคขนาดใหญ่ในการพยากรณ์เศรษฐกิจมหภาค ถึงแม้ว่าจะมีข้อดีที่มีโครงสร้างของตัวแบบที่ละเอียดและครอบคลุมตัวแปรที่สำคัญ ๆ เข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ ทำให้สามารถใช้ในการพยากรณ์และวิเคราะห์ประเด็นที่เกี่ยวข้อง เช่น การประเมินผลกระทบเชิงนโยบายการเงิน-การคลัง แต่มีข้อจำกัดที่สำคัญ 2 ประการได้แก่ หนึ่ง ขนาดของตัวแบบที่มีขนาดใหญ่ทำให้มีค่าใช้จ่ายสูงในการจัดทำและดูแลรักษา รวมถึงการจัดทำผลการพยากรณ์ในแต่ละครั้ง และสอง การปรับเปลี่ยนการพยากรณ์ทำได้ล่าช้าเพราะต้องใช้เวลาในการปรับปรุงข้อมูลตามที่กล่าวมาข้างต้น ในขณะที่การใช้ตัวแบบขนาดเล็ก มีจุดเด่นที่ความสะดวกในการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยอยู่เสมอ แต่มีข้อจำกัดที่สำคัญได้แก่ หนึ่ง ความจำเป็นที่จะต้องมีการปรับประมาณการอย่างสม่ำเสมอ เพราะความแม่นยำของตัวแบบขึ้นอยู่กับกรนำเอาข้อมูลล่าสุดมาใช้ในการวิเคราะห์ ทำให้ไม่เหมาะต่อหน่วยงานที่ไม่มีทรัพยากรพยากรณ์อย่างต่อเนื่อง และสอง ผลที่ได้จากการพยากรณ์อาจเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในลักษณะของการปรับตัวต่อ shock ที่ไม่ได้คาดหมายมากกว่าการเกิดจากแนวโน้มระยะยาวของตัวแปรที่สนใจ ทำให้ค่าพยากรณ์ที่ได้ อาจจะมีความผันผวนสูง จึงไม่เหมาะในการนำค่าที่ได้ไปวิเคราะห์ถึงแนวโน้มที่กำหนดโดยดุลยภาพระยะยาวของตัวแปรที่สนใจ